

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishtvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishtvu je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnishtvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znakom.

Deželni zbor kranjski.

26. seja deželnega zbora kranjskega, sklicana na dan 5. oktobra 1910 ob 10. uri dopoldne, se odpravi pod predsedstvom namestnika deželnega glavarja, g. barona Lichtenberga ob četrti na 11. Prečita se cesarski reskript glede sklicanja dež. zbora; dalje se prečita cesarska zahvala za čestitko deželnega zbora cesarju povodom osemdesetletnice. Voditelj seje naznanja v nemškem jeziku, da je dr. Oražen odložil deželnozbornski mandat, da je deželni odbor vabljen na dan 22. oktobra k doizidanju nove montanistične šole v Leobnu in da zahteva c. kr. okr. sodišče v Novem mestu izročitev poslanca Dimnika zaradi prestopka po § 431 k. z. Prijavljena je interpelacija dr. Šusteršiča in tovarišev o zadevi nepotrditve bivšega župana in nujni predlog dr. Tavčarja.

Schwarz odgovarja slovensko. Povdarja, da za presojo vprašanja o predložitvi izvolitve v sankcijo niso stavljeni zakonite meje. Vlada priporoča v potrjenje take meje, ki delajo po njenem mnenju poroštvo, da bodo vršili sodelovanje pri upravi mesta vzno; razlogov za nepotrditve vlada ni dolžna navajati.

Predlog dr. Šusteršičev, da se v smislu § 25 opr. otvori o tej izjavi dež. predsednika debata, se sprejme. Govornik povdarja, da je to prvi slučaj, da izvoljeni župan ni našel cesarjevega potrjenja. Ljubljana je ne samo edino slovensko, temveč tudi edino jugoslovansko mesto z lastnim statutom in v tem edinem statutarjem mestu imamo sedaj vladnega komisarja, imamo suspendirano mestno avtonomijo. Vlada potiska v svojem odgovoru v ospredje cesarja, osebo, kateri edini ni treba za svoje postopanje navajati razlogov. Oseba bivšega župana je za nas, za našo stranko popolnoma brezpomembna, avtonomija je tisto, za kar se gre večini te visoke zbornice. Ker nam je na srcu avtonomija, zato obžalujemo, da je bivši župan v tistem svojem poročilu zaradi novega mestnega statuta zapisal tisti odstavek, na katerega se sedaj sklicuje dež. vlada povodom nepotrditve. (Dr. Triller: „En stavek, iztrgan iz poročila!“) Stavek je bil zapisan v namenu, preprečiti volilno pravico tisočim, ki je doslej še niso imeli. Naša stranka je takoj, ko je zvedela za nameravano nepotrditve, iz lastne inicijative intervenirala na vseh merodajnih mestih. Bolje bi bilo, če bi se gg. iz nasprotne stranke zaupljivo obrnili do svojih sodeželanov in se z njimi skupno posvetovali, kaj storiti v interesu avtonomije. Naša dolžnost je, delovati na to, da se čimprej vrnemo zopet v normalne razmere; to mora biti tudi prizadevanje c. kr. dež. vlade. Ne želimo, da bi vladni komisar gospodaril še dalje časa. Vemo sicer, da bo bodoči župan pripadal nasprotni stranki, ali mi imamo iskren demokratičen čut. Predlaga: Vis.

dež. zbor skleni: „Obžalujoč, da je prišlo do suspendiranja mestnega statuta in pričakujoč, da se povrne meščanstvu samouprava, preide dež. zbor na dnevni red.“ (Ploskanje pri S. L. S.)

Dr. Tavčar: Naša stranka je stavila poseben nujni predlog. Ker se je danes dež. predsednik oddaljil od prakse, odgovorjati na interpelacije šele čez 14 dni ali pozneje, se mi zdi vse to nekako čudno, utis že poprej pripravljene ima na sebi; zato tudi besede dr. Šusteršiča ne morejo biti kdove kako odkritosrčne. Pojasnjuje stališče svoje stranke v tej zadevi. Tudi on je prepričan, da posamezna oseba ne pomenja vsega, ali oseba bivšega župana je taka, da ji tudi nasprotnik ne more odrekati zaslug za mesto ljubljansko; zato je čudno, da je vlada predlagala nepotrditve. Vlada nima poguma navesti konkretnih razlogov in stavlja s tem korakom v čudno luč tudi vladarja. Dr. Šusteršič je vso stvar zavel končno tako, da se je podal na polje, kjer je mislil, da nič ne škodi, če da brco dr. Tavčarju ali dr. Trillerju. Afero je privlekel iz antipatije do dr. Ploja in namigava, da ve, da sta Tavčar in Triller delala nepošteno. (Ugovor.) Dr. Šusteršič je naglašal, da je njegova stranka v tej zadevi silno lojalno postopala. Toda, ako bi bil dr. Šusteršič od dež. predsednika zahteval, da priporoči Hribarja, bi se ta nikdar ne upal oponirati. („Prav dobro!“) Protestira proti nasilju, katero počenja vlada, protestuje proti nevarni igri, ki se igra s tem, da se pozivlja v Ljubljano cele armade orožnikov, ki naravnost provocirajo k demonstracijam. Schwarz je dolžan položaj razjasniti. Pretekla je že postavna doba za razpis novih volitev, pa jih vlada še vedno ne razpiše; prisilite jo in potem verujemo v vašo odkritosrčnost! Stavljam predlog: Vis. dež. zbor skleni: „Vlada se pozivlja, da takoj razpiše nove volitve v mestni svet ljubljanski.“

Dr. Triller: Interpelacija dr. Šusteršiča je najboljši dokaz, da danes v celi deželi ni tako akutne krize kot ljubljanska. S. L. S. bo imela prilike dovolj, da pokaže, da njene besede niso prazne. Na magistratu sedi danes vladni komisar in zdi se mi, kot ironija usode, da je vladni komisar baš sin zadnjega nemškega župana. Nad 60 poročil bivšega župana leži v miznici, od aprovizacije mesta pa doli do vprašanja regulacije Ljubljane, katero bo provzročilo, če ne bo pravočasno rešeno, mestu velikansko škodo; oni možje, ki so bili poklicani delovati v prosep mesta, morajo držati roke križem. To je gospodarska posledica politike g. dež. predsednika. Ko se pozivlja, da pove stvarne razloge nepotrditve, tedaj izjavlja, da poklicanim zastopnikom slovenskega naroda ne dolguje nikakih argumentov; ako deželni zbor pogoltno tak odgovor, tedaj žvižgam na avtonomijo te visoke zbornice.

Globoko bi se ponižal dež. zbor, če bi prešel preko te izjave na dnevni red. Povdarja, da je Hribar opozicionalen državni poslanec in to postopanje je za las podobno discipliniranju župana kot državnega poslanca. Gospoda moja! Ljubljana je doživela v zadnjem času velika razburjanja in ako ni prišlo do demonstracij, se imamo zahvaliti edinole disciplini ljubljanskega meščanstva. Za udušitev odporne sile je uporabljala dež. vlada poleg žandarmerije tudi — konfiskacijo. Prišlo je pod režimom barona Schwarzja tako daleč, da je bila mogoča konfiskacija neke notice v „Slov. Narodu“, tičoč se obiska nemških gled. predstav. — Ko smo konstatirali kršenje avtonomije, je naša dolžnost, da temu našemu prepričanju damo tudi duška. Stavim dodatni predlog: „Visoki dež. zbor ne vzame na znanje odgovora dež. predsedništva na interpelacijo dr. Šusteršiča in tovarišev ter izreka dež. vladi spricho njene postopanja njeno popolno nezmožnost.“

Dr. Eger: Debate se ne bomo udeležili. Da pride do normalnih razmer, glasovali bomo za dr. Šusteršičev predlog, zavaruje se pa proti napačnemu umevanju motivov. Nič ne očitamo vladi, če ni priporočila Hribarja v potrditev. Po našem mnenju ima avtonomija občine gotove meje; samouprava mora dolžnosti vestno vršiti, v septemberskih dneh pa ni bilo skrbljivo dovolj za varnost premoženja nemškega prebivalstva; pričakovali smo že takrat, da bo župan odstavljen in obč. svet razpuščen. (Živahni ugovori.)

Dr. Novak se pridružuje izvajanjem g. predgovornika. Konstatira, da je vzrok nepotrditve izšel iz deželne vlade, katere postopanje se identificira z absolutizmom v kakem pašaliku. Izvajanjem dr. Šusteršiča ne veruje; zakaj naj bi se nar. napredna stranka obračala do klerikalcev, če je bila dr. Šusteršiču tudi avtonomija na srcu. Omenjam to zaradi tega, ker se je dr. Šusteršič nekako očitajoče obračal vsled tega na nas; iz tega vidimo, da je bila intervencija dr. Šusteršiča malo odkritosrčna. Naši nasprotniki so iskali vzrok nepotrditve v velesrbski propagandi. Gg. iz nasprotne stranke dobro vedo, da je vse to neresnično, ali vendar so ostantativno pisali, da eksistuje antidinastična propaganda, ki nasprotuje celokupni monarhiji. Te „vzroke“ je c. kr. deželna vlada hitro pograbila kot povod za nepotrditve župana Iv. Hribarja; vsled tega nas patetično vzklivčuje dr. Šusteršiča prav malo zanima. Kakšen je bil njegov nastop takrat, ko se je sklepal statut za mestno občino?!

Baron Schwarz pravi, da je bila interpelacija dr. Šusteršiča objavljena v dnevih listih z isto vsebino, kot je prišla v razpravo. Odvisen nisem od nikogar kot od svojih predstojnikov in svoje vesti. Dr.

Šusteršič je v resnici interveniral pri njem v zadevi potrditve. Tudi o nujnem predlogu glede novih volitev ima že pripravljen odgovor. Volitve se imajo razpisati 4 tedne po razpustu; po pravem mnenju deželne vlade je rezpust pravomočen šele takrat, če ne pride pritožba morda od kake druge strani kot samo od občinskega sveta. (Dr. Tavčar: „Od Kregarja in Štefeta!“ (Smeh))

Krek in Lampe govori mnogo, prekinjena mnogokrat od hrupne veselosti naprednjakov; bistvenega ne povesta nič. Posebno Lampe postane mnogokrat neprostopoljen komik.

Predlaga se konec debate; sprejeto.

Dr. Tavčar konstatira, da sta nosila Krek in Lampe vso dušo v rokah. Dokler bomo politiki, sem vedno proti vsaki rabuki, kakor jo je uprizoril dr. Krek; parlamentarne korporacije obstoje zato, da pravilno delujejo in za nič drugega.

Dr. Šusteršič vehementno napada dr. Tavčarja in mu očita, da je ponižal debato na nivoju podlih sumničenj in osebnih namigavanj; vname se diskusija o uplivi prične, spovednic in drugih takih stvari. Dr. Šusteršič pozivlja, naj se ne zastruplja atmosfera, ker to ni v interesu delovanja deželnega zbora in nar. napredne stranke.

Schwarz se oglasi k besedi; govori tako hitro, da ga ni moči razumeti.

Ob pol 1. se seja zaključi in prekine do pol 4. pop.

Nadaljevanje seje.

Seja se odpravi šele ob 4. uri. Voditelj naznani vložene nujne predloge. Odkáže posamezna poročila dež. odbora v razne odseke. Glede sprememb novega statuta se vname dosti oster beseden boj med dr. Šusteršičem na eni, in dr. Tavčarjem in dr. Trillerjem na drugi strani; dr. Pegan predlaga, naj pride statut kar takoj v plenum; Tavčar in Triller ugovarjata, ali večina sprejme predlog.

Dr. Triller pobija v ostrem govoru novi statut in zavrne v svojem govoru tudi Šusteršičeva sumničenja sodnikov, reče pa, da duhovniki zlorablajo celo spovednico v strankarske namene. Klerikalci, naravno, ugovarjajo, ali nihče jim ne veruje, da so naši duhovniki nedolžna jagnjeta. Sam statut podvrže ostri kritiki in reagira na Šusteršičevo izjavo, da morajo imeti Posavci enake pravice kot ljubljanski meščani, z besedami: „Da, enako pravico, ali v svoji občini, ne v Ljubljani. V nadaljevanju njegovega govora ga pozove glavarjev namestnik baron Lichtenberg, naj se vrne na „Gegenstand“.“

Dr. Lampe brani svoje duhovniške sobrate in sicer prav nerodno, ker braniti našo duhovščino res ni lahka reč.

Dr. Tavčar govori o novem statutu, ki ga smatra za klerikalno strankarsko stvar, a za ministre pravi z vso pravico, da

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[117]

... Plod ene tistih njegovih kratkih ljubezni, s katerimi papež včasih posvečuje rimske dame ... Uboga sirotica! Jedva šestnajst let ji je bilo! ...

„Ali ste jo videli? ...“

„Da, zvečer na vrtu. In pravkar sem se bil začel zaljubljal vanjo ...“

„Vraga!“ si je mislil Ragastens. „Temu tepcu leze vino v glavo! Če so okolnosti take,“ je nadaljeval glasno, „potem razumem častno stražo. Toda, kakor ste rekli, za vas je to težka služba ...“

„Tem težja, čim bom moral zaradi teh sitnosti, ki jih imam vsaki dve uri, zamuditi imenitno priložnost ...“

„Kakšno? Povejte mi to ...“

„Ali vidite onole malo postrežnico, ki ima nožice kakor kaka markiza, kratka krila in žareče oči? ...“

„Vidim jo; čudovita živalica!“

„Torej. In vrhutega je vsa nora vame ... pravkar mi je povedala! ... Toda dolžnost je prva reč! ... Dvakrat šest — dobil sem!“ je veselo vzkliknil častnik.

Pograbil je dobitke.

„Za revanšo!“ je vzkliknil Ragastens z navidezno zelo potrtnim obrazom.

„Aha! Držite se dobro! V triktraku sem nepremagljiv.“

„Vraga! In jaz vas tako trdno namerjam poraziti.“

„Ne bo se vam posrečilo!“

„Vidili bomo ... Pet in dve ... vi ste na vrsti! ...“

Ragastens je častniku neprestano nalival pijače, tako da je ta naposled pričel napačno igrati, kar mu pa ni bilo dobivati; Ragastens se mu je potihoma muzal, ko je gledal in poslušal njegovo glasno zmagoslavje.

„Ah, je vzdihnil častnik naposled ter se ozrl na strežajko, ki je hodila po sobi semintja, „samo da bi ne bilo te proklete službe! ...“

„Kdo vam pa brani vstreti službi in ljubezni obenem?“ je dejal Ragastens tjavendan.

Častnik ga je osuplo pogledal.

„Kaj hočete reči?“ je zajecjal.

„Eh, kaj neki! ... Tovariši medseboj si že lahko store kako uslugo ... Če hočete, vas bom jaz nadomeščal! ...“

„Vi! ...“

„Jaz! Zakaj vas ne bi? ... Saj sem z vami istega stanú, gospod tovariš.“

„Povelje me veže!“ je dejal častnik, naporno se boreč za svojo hladnokrvnost. „Ne maram ... a to vam moram reči, ljubezni človek ste ...“

„Naj gre služba k vragu! ... Punica je lepa in vas gleda s takim poželjivim očesom ... Smrt božja! ... Malo poguma bi pa vendar lahko imeli ...“

„Poguma? ... Saj ga bom imel ... Pijače!“

Ragastens je namignil strežajki, ki je brž prihitela napolniti v krčmi ni bilo žive duše. Krčmar in krčmarica sta že spala. Velika vrata so bila zaklenjena. Nenadoma je Ragastens vstal in poljubil lepo strežajko na obedve lici.

„Bogme, kako je to mehko in sveže! Ah, tovariš, najrajši bi zavzel vaše mesto, ker se tako bojite svoje službe.“

Strežajka se je le malo branila. Ragastens jo je pahnil častniku na kolena.

„Ah, navihanka,“ je dejal, „mene pa ne mara ...“

„Da,“ je blebetal tovariš, „ona me ljubi ...“

„Tak idita vendar spat, saj lahko jaz opravljam službo!“

Zibaje se je častnik vstal ter se oprl ob Ragastensovo rame.

„Ti si resničen prijatelj ... Kako ti je ime?“

„Kaj te skrbi, dragi moj! ... Porabi priliko ... jaz prevzamem vse.“

„Ne! ... Doletela bi me nemilost ... ali morda še kaj hujšega!“

„Tak pojdi vendar, vraga! ... Zbudim te vsaki dve uri, če hočeš!“

„Ah, zlodja, ta misel ni slaba ...“

„Vidiš! ... Hodi, dragi moj ... Srečnež ti!“

Ragastens se je tresel medtem prigovarjanjem in znoj mu je stopal na čelo.

„Poslušaj torej“, se je nenadoma odločil častnik. „Parola je ... Tibera in Tivoli ... Če jo poveš mojim fantom, bodo storili po tvojem ukazu vse, kakor če bi bil jaz sam! ... Toda zakolni se mi ... vsaki dve uri ...“

„Vsaki dve uri pojdem premeniti stražo, in če se pripeti kaj posebnega, te zbudim! ...“

„Poljubi me, tovariš!“

Ragastens je objel častnika ter ga napol nesel, napol rinil do stopnic, po katerih je šla že strežajka naprej. Malo hipov nato je slišal, kako so se neka vrata odprla in zopet zaprla.

Globoko si je oddahnil.

(Dalje.)

so pristranski. Dr. Šusteršič mu seže večkrat v besedo, ali govornik ga vselej zavrne.

Schwarz opravičuje v dolgem nemškem govoru stališča vlade in pravi, da je izključeno, da bi bili ministri pristranski, čemur se smejejo celo nemški baroni, ki so se čudili, da je mogel Schwarz povedati tako neumnost.

Gangl je pobijal v kratkem, ali jedratem govoru zelo spretno novi statut in je naglasil posebno naslednje: Kreiranje splošnega razreda je potrebno in pravično, ali v tem razredu naj bi volili samo oni, ki do sedaj niso imeli volilne pravice, tako bodo pa volili prvega in drugega razreda, ki bodo volili tudi v tretjem razredu, majorizirali one, ki bodo volili samo v tem razredu in to stoji v očitnem nasprotju s principom interesnega zastopstva in s pravico.

Dr. Šusteršič brani statut slabo, ker slaba stvar se ne more hvaliti in končno začne braniti duhovščino, za katero pravi, da ne zlorablja spovednice v strankarske namene.

Dr. Novak pobija statut z več strani in izjavlja, da bo glasoval proti sprejetju, četudi ve, da to ne bo nič pomaga.

Napredni poslanci se odstranijo in klerikalci sprejmejo vse spremembe, ki jih je zahtevala vlada, a Ljubljana dobi v par dnevih — ker vlada bo gotovo zelo hitra in zakon bo kmalu sankcioniran — statut, ki je tako skrupucalo, da mu ni primere nikjer na svetu.

Glavarjev namestnik odredi v nemškem jeziku ob polu 6. uri desetminutni odmor.

Po odmoru stavi dr. Triller nujen predlog, naj vlada volitve za ljubljanski občinski svet takoj razpiše. Nujnost predloga je bila s klerikalnimi in nemškimi glasovi odklonjena, predlog pa se je izročil ustavnemu odseku.

Nujnost predloga dr. Novaka, naj se z ozirom na veliko draginjo odpro meje proti Balkanu za uvoz, meje za izvoz pa proti nemški meji zapro, se istotako odkloni, predlog pa izroči ustavnemu odseku.

Dr. Zajc je na dolgo in široko klobasaril o reformiranju zdravstvenega sveta, napadal s pravo prikrito klerikalno hinavščino vlado, ki je poklicala v deželni zdravstveni svet 3 Nemce in samo enega Slovenca in tako popolnoma zapostavila ogromno slovensko večino. Predlaga, da se predlog o reformiranju zdravstvenega sveta izroči ustavnemu odseku, ki naj odgovori tekom 8 dni. Sprejeto.

Nujen predlog dr. Lampeta glede podpore kmetom, katerim je letos poljski črv uničil njive in predlog poslanca Matjašiča za podelitev podpore vinogradnikom, katerim je toča in peronospora uničila vse pridelke, sta bila med viharnim odobravanjem klerikalcev, kateri se sedaj zopet potegujejo za kmete, ker se bliža volitev v Belokrajini, sprejeta in izročena upravnemu odseku.

Predsednik nato ob pol 7. uri zaključil sejo in naznanil, da se vrši prihodnja seja danes ob 10. uri zjutraj.

Slovanski Jug.

Kmetško gibanje v Bosni in Hercegovini. Kmetško gibanje v Bosni in Hercegovini je postalo zelo resno. Kmetje se hočejo na vsak način rešiti srednjeveškega tlačanstva in so radi tega odpovedali postavne davke svojim gospodarjem, kar je tudi čisto pravilno. Vlada se tega gibanja grozovito boji, nima pa toliko junaštva, da bi se zavzela za kmete in pripoznala njih upravičeno stališče. Da, šla je celo tako daleč, da je ponudbo srbskih poslancev v bosanskem saboru za posredovanje odklonila in izjavila, da smatra to kot vmešavanje v eksekutivo. — Posebno energično nastopajo kmetje v dobojski okolici. V nedeljo je šlo skozi vasi okoli mesta Doboja več tisoč kmetov in izjavilo, da na noben način ne plačajo posestnikom postavnih davkov. Ker je vlada pričakovala velikanskih demonstracij, je odposlala v Doboju dva bataljona infanterije iz Sarajeva. Vendar, doživela je veliko blamažo. Kmetje so se po manifestaciji čisto mirno razšli v prepričanju, da se bore za upravičene svoje zahteve.

Splošni pregled.

Odstop vojnega ministra Schönaicha.

Že par dni krožijo vesti, da so v cesarskih krogih z vojnim ministrom Schönaichom nezadovoljni in da bo v kratkem odstopil. Kakor se pa sedaj poroča, so vse vesti o odstopu Schönaicha prenašane in tudi brez vsake podlage. Schönaich ima namreč glede rešitve nekaterih vojaških vprašanj popolnoma druge nazore kakor prestolonaslednik, radi česar so pričele krožiti vesti, da je med njima prišlo do nesporazumljenja. Cesar ima v Schönaicha še vedno popolno zaupanje.

Kulturni boj na Španskem.

Španski klerikalci in karlisti še vedno neprestano rujejo proti Canalejasovi vladi.

Nikakor si ne morejo predstavljati, da bi v nekdanji tako klerikalni državi nekdanji domeni očetov jezuitov, mogla ostati in krmilu države Canalejasova vlada. Toda vse kaže, da bodo vse njih gonje ostale popolnoma brezuspešne. Kralj sam je prišel do prepričanja, da pelje jezuitski blagoslov vsako državo do propada in ima radi tega v Canalejaso popolno zaupanje, kar dokazuje dejstvo, da se je pred par dnevi izrazil nasproti njemu, da lahko svoj protiklerikalni program izvede do skrajnosti. In klerikalci se v resnici čutijo popolnoma osamljene in brez moči. Njih zadnje nedeljske manifestacije so doživele strašen fijasok kljub temu, da je klerikalni organizacijski komite v San Sebastianu plačal vsakemu udeležniku klerikalne manifestacije 10 peset (približno 10 K), ni mogel spraviti več kot 8000 manifestantov skupaj. To je jasen dokaz, da se je španski narod naveličal jezuitskega gospodstva in popolnoma odobrava protiklerikalno politiko Canalejasove vlade.

Dnevne vesti.

Kdor hoče vedeti kaj ga čaka, ako se pogojno ne kloni „Narodovim“ urednikom, naj čita včerajšnji „Narod“ in v njem napad na dr. Oražna. Dr. Tavčar, ki je lastnik „Naroda“, se je včeta izkazal, koliko poštenja ima v sebi in pokazal, kaka moralna vrednost tiči v njem in v njegovih urednikih. Tisti dr. Tavčar, ki je pred letom dr. Oražnu naravnost prigovarjal, da naj prodaja pivovarno, tisti dr. Tavčar, ki je pred letom dnij dr. Oražnu dejal, da je slepa zavist, ki govori iz napadov na dr. Oražna radi prodaje pivovarne, isti dr. Tavčar, ki je ravnotako kot vsi hinavci, ki brizgajo danes na Oražna gnojuico, dejal, da bi ravno to storil na njegovem mestu kot dr. Oražen, pljuje sedaj na dr. Oražna, kakor da bi ne bil več trezen. A ne samo, da psuje „Narod“, tudi natolcuje in obrekuje. Cisto navadna laž je, da je dr. Oražen začel bojkotno akcijo. „Narod“ je začel brez Oražne vednosti pisati o „dragonškem pivu“ Koslerjeve pivovarne. S tem, da so ljudje puščali Koslerjevo in prihajali k Oražnu po pivo, ni „Narod“ škodoval Koslerju, marveč le Oražnu, ker je moral dr. Oražen zato plačati karteliranim pivovarnam okoli 10 tisoč kron globe. Dr. Tavčar pa tudi čisto dobro ve, da je bil škof Bonaventura oni, ki je prvi začel agitacijo za Kranjsko šparkaso in proti bojkotu. Po njegovih navodilih so delali vsi klerikalci, ki so tudi bojkot ubili in se iz njega norčevali. „Slovenec“ je začel prvi prinašati nemške inserate, posnemal pa ga je tudi kmalu „Narod“. Dr. Tavčar čisto natančno ve, da je bila bojkotna akcija preje v vodo padla, predno je prišla Auerjeva pivovarna na prodaj. Poleg dr. Oražna pa so se za prodajo pivovarne pogajali tudi „Kreditna banka“ in „Ljudska posojilnica“. Taka je resnica! Dr. Tavčar in „Narod“ sta takrat odobraval prodajo. Če gospodje danes pišejo drugače namenoma, hinavsko natolcujejo in iz grde zlobnosti ubijajo svojega lastnega človega! Dr. Oražen ni prodal svoje tovarne kot politik, marveč kot privatnik. Drugače je delal in dela dr. Tavčar. Dr. Tavčarju so včasih drli ljudje v pisarno samo zato, ker je bil politik. On je vedno znal svoje politično stališče tudi tako izrabit, da mu je nesla njegova odvetniška pisarna veliko več kot bi mu nesla, ko bi Tavčar ne bil politik. In tudi pravno zastopstvo pri mestni hranilnici ima dr. Tavčar ravno radi tega, ker je politik. Dr. Tavčar bi boljše storil, ko bi raje molčal o takih stvareh. Dr. Oražen je prodal svojo lastno pivovarno in ni oškodoval s tem nobenega Slovenca. Dr. Oražen je zato sam sebi odgovoren, če bi moral danes beračiti. Drugače je pri dr. Tavčarju. On je tekom svoje politične kariere napravil nemško politično pogodbo z Nemci, s katero je dal Nemcem politične koncesije na veliko škodo vseh Slovencev!

Vprašanje na dr. Tavčarja? Ali je dr. Tavčar že pozabil, kako hudo mu je bilo takoj, ko je njegov sin ustrelil na lovu človeka in ko so politični nasprotniki to izrabljali in mu očitali nedolžno prelito kri. Ali spada tudi to v odlomek njegove politične poštenosti, da napiše sedaj ali sam, ali pa po svojih urednikih v „Slov. Narodu“ infamen članek, v katerem govori o „tisočakah dr. Oražna“ s krvjo oškropljenih? Ali je dr. Tavčar res izgubil zadnjo iskro politične poštenosti?

Kako zna psovati dr. Triller stran- kine pristaše? Dr. Triller je pred kratkim v pismu na tretjo osebo imenoval „Skalase“ „falote“. Dr. Oražna je imenoma prišel pod ta naslov. In ta človek se upa sedaj še psovati v „Narodu“ dr. Oražna, ker noče dr. Oražen več z njim skupaj sedeti v istem klubu. Dr. Triller je s psovko „falotje“ razžalil tudi vse volilce, ki so dr. Oražna volili. Pod častjo ljubljanskih volilcev bi bilo, da bi se pustili od ošabnega dr. Trillerja psovati. Dr. Oražen je odstopil, ljubljanski volilci pa bodo obračunali z dr.

Trillerjem in njegovo ošabnostjo preje kot si on misli.

Hribarjev odstop. Dr. Tavčarja in dr. Trillerja je Hribarjev odstop od predsedništvu stranke tako presenečil, da niti nista Hribarjev odstop omenila v „Slov. Narodu“. Ker je s tem, da je Hribar storil ta korak, brezdvomno obsodil dr. Tavčar. Dr. Trillerjevo politiko, ki je bolj samomorilska kot bi jo delali blazni ljudje, so „Narodovci“ v velikanski stiski. Za dezertirjem dr. Oražnom dezertira že drugi član „Skale“ — Ivan Hribar. Iz kompanije, ki revoltira, bo kmalu armada, če bo šlo tako naprej. „Tucat“ bo pa ostal pri „Narodu“ in pri „Roži“.

Dve kadilnici smo včeraj imeli v deželnem zboru. Z eno je kadil dr. Šusteršič dr. Tavčarju, z drugo pa dr. Tavčar Šusteršiču. Dr. Tavčar se je zavedal, da ni zanj dobro znamenje, če ga klerikalci hvallijo, zato se je zbal „Jutra“, ko ga je začel Šusteršič hvaliti. Klerikalci so seveda napadali Hribarja in mladine, ker so jim ti veliko bolj nevarni kot Tavčar, ki je divji samo na lastne pristaše.

„Narod“ opovedujejo. V Narodni tiskarni so zelo vznemirjeni, ker vračajo naročniki „Narod“, češ, da je bolj gnjusen v pisavi kot „Slovenec“. Celo najbolj zvesti pristaši „Naroda“ se zgražajo nad podlim pisarenjem in v glavo jim ne gre, kako more to trpeti dr. Tavčar, ki hoče veljati za prvega političnega poštenjaka. „Narod“ ljudje tudi zato odpovedujejo, ker so tiste psovke, ki jih prinaša, predrage. Iz „Jutra“ za 4 h več zanimivih vesti izvedo kot iz „Naroda“ za 14 h.

Shod zaupnikov sklicuje „Slovenski Narod“, češ, da naj ta napravi red v stranki. Ker so gospodje Narodovci v Ljubljani že čisto na psu, si delajo upe, da jim pomorejo iz zadrege zaupniki iz dežele. Mi pa pravimo, da bo tudi shod zaupnikov zanje slabo minul. Shod odbora zaupnih mož se je končal s popolnim fijasom starih, izvrševalni odbor po odstopu predsednika ima le še 4 člane od 10 in sploh ni več sklepčen. Na shodu zaupnih mož pa bo kompanija, ki revoltira v strankini armadi, že gledala, da se pomeže z dr. Trillerjevim režimom.

Obsojeni kaplan. Andrej Novak, kaplan v Notranjih gorah je dolžil tamošnjega učitelja Ketteja, da je v šoli govoril učencem, da kaplanova maša ni nič vredna. Učitelj je tožil kaplana in ta je bil včeraj — ker svojih trditve ni mogel dokazati — obsojen na 7 dni zapore. G. Kette bi mu odpustil, če bi ga kaplan prosil odpuščanja in daroval za Sokola v Notranjih gorah 30 K, ali kaplan tega ni hotel storiti in bo sedel 7 dni v zaporu radi obrekovanja. Lep „božji namestnik“.

Ubogih organisti. Kdor hoče dandanes dobiti pri klerikalcih kako organistovsko mesto, mora biti pred vsem ponižen kot tepen pes, potem hinavec, zatem pokoren in vaje lakote ali pa želodec primerno tej rubriki dresirati, nato pa dobi — če je orgljarško šolo dovršil, službo organista obenem pa mežnarja in hlapca, ki mu lahko vsaka farovška kuharica ukazuje! Oj, ubogih organisti, ali vas ne stresa mraz, če si predstavite to srednjeveško inkvizicijo? Farji reklamirajo zase svobodo, za uslužbenca pa imajo pripravljene natezalnice.

Idijotsko. Ko so v torek večer na Turjaškem trgu peli pevci „Glasbene Matice“ prof. Franu Gerbiču podoknico, so bili postavljeni med občinstvo kar trije policaji. Pomilovalen smeh so imeli pri teh figurah ljudje na ustnicah in mrmrali: „Bog daj onemu pamet, kdor jih je semkaj poslal, kjer je treba, pa zastoj iščeš stražo!“

Cesarjev spomenik je vsako noč zastražen od 9. ure naprej! Pravijo, da vodi ljubljansko policijo defacto vladni komisar Pertot in ne magistrat. Čudnega ni to nič. V Celju in Celovcu so na magistratu pač drugi ljudje!

Iz sodne službe. Justični minister je imenoval sodnika dr. Ščitmirja Dolenca okrajnim sodnikom in sodnim predstojnikom v Ilirskem Podgradu.

Slovensko gledališče. Danes, v četrtek se igra drugič (za nepar-obenente) drama iz življenja Japoncev „Tajfun“. — V soboto prvič opereta „Knežna“. — V nedeljo zvečer se začne predstava že ob sedmih, da se morejo rojaki z dežele vrniti z večernimi vlaki domov.

Slovensko gledališče v Mariboru uprizori v nedeljo, 9. t. m. ob polu 4. uri popoldne narodno Jurčič-Govekarjevo igro „Rokovnjači“. To je prva popoldanska predstava v mariborskem slovenskem gledališču. „Dramatično društvo“ je s tem, da je določilo v letošnji sezoni popoldanske predstave, hotelo nuditi priložnost tudi tistim, katerim zvečer ni mogoče priti k predstavam, da lahko posetijo slovensko gledališče. Upamo, da smo s tem ustregli mnogim, upamo pa tudi, da bodo popoldanske predstave obiskane istotako dobro, kakor zvečer.

Delo v Gruberjevem prekopu. Zadnje dni se je že pričelo delo za novi opotni

zid iz betona tudi ob levi strani struge, na desni pa se izvršujejo zadnji oddelki. Kamen, kar se ga tu odkoplje, se uporabi kot temeljni novemu zidu. Veliki bager koplje in poglobuje tla sedaj že vstric brambovske vojašnice. V tleh je mnogo debelega skalovja in kamenja, ki to delo za imenovanim strojem dokaj zdržuje, pač pa se izkopani material naglo in sproti odvažna na Kodeljevo. Kako bo obrežje po končani akciji izgledalo, se vidi v Štepanji vasi, kjer je že nekaj tlakovana. Za to delo bi pa morala imeti tvrdka najmanj 1000 delavcev, da bi kaj prida napredovalo. Sedaj vidimo v strugi gibati le kakih 120 težakov. Za prevažanje gramoza in prsti ter kamenja so v uporabi štirje parni motorji, osebja je seveda treba tudi pri teh primerno številu. Iz vsega napredka osuševalnih del se vidi, da se tvrdki prav nič ne mudi. Zadnja voda je v strugi napravila zopet nekaj škode in odnesla lesa ter zasula deloma že poglabljeno strugo s peskom. Proti eventualni škodi pa je tvrdka zavarovana.

Dotični gospod, ki je v noči od 4.—5. v kavarni „Leon“ hote ali nehote vzel tuj svilnat dežnik, se prosi, da ga nemudoma prinese nazaj, ker njegovo ime je znano.

Razne vesti.

*** Nesreča v Hudsonskem zalivu v Severnem ledenem morju.** V ponedeljek se je potopil v Hudsonskem zalivu v Severnem ledenem morju neki manjši parnik. Na parniku je bilo 90 mornarjev, od katerih je bilo rešenih 61. Parnik je zašel v valovje, katero je povzročil neki drugi veliki parnik. Ker je bila noč zelo temna, morje pa viharno, je bilo rešeno delo zelo otežkočeno. Dva mlada častnika sta rešila okoli 15 mož. Neki mornar je rešil štiri tovariše, nato pa je omagal in sam utonil.

*** Atentat na angleškega podkonzula v Hamburgu.** V torek popoldne je neki zamorec v pisarni angleškega konzulata v Hamburgu napadel podkonzula Oliverja in ga zelo nevarno poškodoval. Oliver je namreč zapodil zamorca iz pisarne, nakar se je ta zakadil v njega in ga udaril z nekim tesarskim kijem po glavi. Konzul se je hotel braniti, toda zamorec je bil v veliki premoči. Konečno se je konzulu posrečilo ubežati. Zamorca so na cesti ljudje ustavili in ga izročili policiji.

*** Nadškof dr. Stadler na potu v Rim.** Iz Sarajeva poročajo: Nadškof dr. Stadler je odšel v Rim. Kakor se poroča, se je šel pritožiti čez franciškane. Po drugi verziji pa je potovanje dr. Stadlerja v zvezi s sklepom bosenskega deželnega zbora, ki je povodom proračunske debate črtal večino podpor za katoliške šole. Radi tega je prišlo posebno semenišče v veliko zadrego in je tudi njega obstoj v veliki nevarnosti. Dr. Stadler skuša sedaj v Rimu prositi za posredovanje.

*** Eksplozija parnega kotla.** Pri Punta Carachini se je vsled eksplozije parnega kotla potopil parnik „Chiriqui“. Na parniku je bilo 70 oseb, med temi 25 potnikov I. razreda. Kakor se poroča iz Paname, se je pri nesreči potopilo najmanj 50 oseb.

*** Kolera na Ogrskem.** Število za kolero obolelih se je v zadnjih dneh v Mohaču precej zmanjšala vendar pa je vlada odredila, da morajo varnostne odredbe ostati veljavne še za eno leto. V trdnjavi Komorn se je pripetil samo en slučaj kolere.

Napredni slovenski javnosti!

„Domovina“ je zopet otvorila svojo dijaško kuhinjo. 100 nadebudnih, nadarjenih dijakov pohaja letos zavod, kjer se jim nudi zdrava in zadostna hrana, ki je potrebna, da mlademu, mnogo zahtevajočemu telesu pri napornem duševnem delu ne zmanjka prezagodaj moči. Menda ni potrebno povdarjati, kako plemenito socialno dolžnost izvršuje s tem napredna javnost, ki je s svojimi prispevki ustanovila to dijaško kuhinjo in ki jo je dosedaj v tako bogati meri podpirala. Že v prvem letu svojega obstanka ima „Domovina“ zabeležiti najlepši uspeh, ki je pripisati edino slovenskemu naprednemu rodoljubju. Ker je pa za vzdrževanje te dijaške kuhinje potrebna mesečno vedno večja vsota, zato se v začetku novega šolskega leta v imenu te naše mladine zopet obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da ona ne zabi tega prepotrebnega zavoda, da ga vsestransko podpira tudi v naprej in mu ohrani svojo naklonjenost. Na tem mestu se posebej obrnemo do naših vrlih narodnih dam, da se zopet z ono prisrčnostjo in požrtvovalnostjo poprimemo rodoljubnega dela za „Domovino“. Naj bi ga ne bilo med nami v Ljubljani, ki ne bi mesečno ali letno podal kako vsotico v oskrbo učeče se mladine. Ker pa je pretežna večina dijaštva doma iz dežele, zato gre naš poziv pred vsem rodoljubom na deželi, da se spominjajo prav pogostokrat naše kuhinje. V mislih imamo tu naše

denarne zavode predvsem pa naše posestnike. Bogat čas jeseni je tu! Ponekod se pridela toliko živil, da dostikrat ne vedo, kam z njimi. Naj bi se v vsakem večjem kraju našlo nekaj toli požrtvovalnih oseh, ki bi zbirali te naturalije in jih poslali „Domovini“, ki vsak dar hvaležno sprejme. Ker ima „Domovina“ še celo vrsto drugih načrtov, vsled katerih naj bi postala res prava domovina slov. dijaštvu in ker je odvisno le od podpor slov. javnosti, v koliko se dajo ti načrti izvesti, zato naj bi ne ostal naš poziv brez odmeva!

Posiljatve naj se naslovijo na „Domovina“, Ljubljana, Gajeva ulica 2., sicer pa daje pojasnila društveni blagajnik prof. Ant. Jug, Dalmatinova ulica 3./I.

Odbor „Domovine“.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Revolucija na Portugalskem. — Portugalska republika. — Kralj ujet.

Dunaj, 5. oktobra. Na Portugalskem je nenadoma zbruhnila strašna revolucija. Liberalci in republikanci so bili že dalje časa nezadovoljni s sedanjo vlado. Zadnje volitve so pokazale, da stoji ljudstvo na republikanski strani. Kralj je izgubil popolnoma vse simpatije, zlasti, odkar je imenoval ministrskimi predsednikom liberalnega disidenta de Sousasa. Povod revolucije je bil umor voditelja republikanske stranke Bombarda, katerega je na inicijativo klerikalcev umoril neki oficir.

Pariz, 5. oktobra. Semkaj so začela prihajati poročila o revoluciji na Portugalskem včeraj ponoči ob eni uri. Že celo dopoldne se je v Lizboni ljudstvo zelo sumljivo obnašalo, toda na revolucijo na dvoru niso niti mislili. Kar naenkrat pa so ob 2. uri popoldne ladje, ki so bile usidrane pred Lizbono, snele kraljevsko portugalsko zastavo in razobesile zeleno-modro republikansko zastavo. Takoj nato so bojne ladje pričele bombardirati na kraljevsko palačo. Vsa mornarica in vse vojaštvo je na strani republikancev, le častna garda je ostala kralju zvesta. Ob 3. uri popoldne je na kraljevski palači že vihrala republikanska zastava. Republikanci so zaprli vse dohode v mesto. Na ulicah libzonskih divjajo hudi boji. Splošno se pričakuje, da bo dinastija še tekom današnjega dne odstavljena in proglašena republika. Ko se je pričel bombardirani, je bil kralj ravno v svoji palači. Skril se je v klet, toda republikanci so ga vjeli in zahtevali, da se odpove zase in svojo rodbino kraljevskim pravicam do Portugalske in odide za vedno iz države.

Pariz, 5. oktobra. Braziljanski poslanik v Parizu je dobil poročilo, da je kralj Manuel s svojo materjo že pobegnil na parniku San Paolo v Brazilijo. Republikanci so vedeli za odhod in ga niso hoteli prepričati. Tudi ne bodo zahtevali od braziljanske vlade njegovo izročitev. Lizbona je popolnoma v republikanskih rokah. Po mestu vise republikanske razstave. O dogodkih iz province še ni nobenih detajlov. Le iz Oporta se poroča, da je popolnoma v rokah republikancev.

Pariz, 5. oktobra. Ko se je zaznalo, da je nastala v Lizboni revolucija, se je vlada takoj počela pogajati z republikanci glede prostega odhoda kraljevske rodbine.

Pariz, 5. oktobra. Ves portugalski narod stoji na strani republikancev. Vojvoda de Oporto je pobegnil iz dežele.

Pariz, 5. oktobra. Vesti o begu kralja Manuela in njegove matere so neresnične. Kralj je v dvorni palači ujet. Med republikanci prevladuje ona struja, ki zahteva, da naj ostane kralj kot ujetnik v deželi.

Pariz, 5. oktobra. Poulični boji v Lizboni še vedno trajajo. Sedaj so pristopili k republikancem že zadnji pristaži kralja.

Pariz, 5. oktobra. Ravno kot je došlo poročilo, da bo portugalska dinastija še danes odstavljena in proglašena republika.

Pariz, 5. oktobra. Republikanci bodo proglasitev portugalske kraljevine v republiko naznanili evropskim državam šele potem, ko bo boj definitivno končan.

London, 5. oktobra. Angleška vlada je odposlala proti Lizboni dve bojni ladiji.

Gibraltar, 5. oktobra. Angleški oklopnici „Newcastle“ in „Minerva“ sta s polnim parom odpluli proti Lizboni.

Pariz, 5. oktobra. Portugalska je že proglašena za republiko. Republikanski komite je objavil oglas, s katerim naznanja, da je po volji ljudstva portugalska dinastija odstavljena, Portugalska pa proglašena za republiko. Nova vlada bo samo provizorična in bo sestavljena iz 14 republikanskih poslancev. Predsednik bo začasno voditelj republikanskih poslancev v državnem zboru, de Castro.

Češko-nemška narodno-politična konferenca.

Praga, 5. oktobra. Seja češko-nemške narodno-politične komisije se vrši popol-

nomo mirno. Govorniki govore čisto zmerno. Čehi sicer ne nasprotujejo nemškemu predlogom, zahtevajo pa, da se o vsakem njihovem predlogu otvori specialna debata. Dosedaj se je dosegel sporazum glede referata deželnega odbora o spremembi volilnega reda za deželni zbor in o vprašanju glede okrajnega zastopa v dvojezičnih okrajih. Čehi zahtevajo kot pogoj do sprave sprejetje narodno-manjšinskega predloga.

Ogrski državni zbor. — Nečuvna nasilstva Khuenove stranke nasproti Hrvatom.

Budimpešta, 5. oktobra. Khuenova stranka je v današnji seji izvršila nečuvna nasilstva nasproti Hrvatom. Srbsko-hrvatska koalicijska je namreč nominirala svoje zastopnike pri volitvah za delegacije. Khuenova stranka pa je načrt srbsko-hrvatske koalicije čisto navadno svojevoljno spremenila, črtala štiri zastopnike koalicije in nominirala popolnoma druge. Na ta način je bil izvoljen za delegata tudi grof Pejačević, bivši hrvatski ban in član koalicije, ki je pa zadnji čas izstopil iz koalicije. To nečuvno postopanje je poslance srbsko-hrvatske koalicije strahovito razburilo. Za jutri je sklicana plenarna seja koalicije, pri kateri bodo poslanci vložili energičen protest proti tej nečuvni kršitvi hrvatske narodne avtonomije. Koalicija bo radi tega stopila v najskrajnejšo opozicijo.

Skupna ministrska konferenca.

Dunaj, 5. oktobra. Danes se je vršila v vojnem ministrstvu skupna ministrska seja, katere so se udeležili vojni minister Schönauich, ministrska predsednika Bienerth in Khuen-Hedervary, obrambna ministra Georgi in Hazay, justična ministra Hochenburger in Szekely in finančna ministra Bilinski in Lukacs. Obravnavala so se različna vojaška vprašanja. Seja še ni končana in se bo nadaljevala jutri.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 5. oktobra. Delavec Ivan Vrana, uslužben v donavskem pristanišču je obolel na znakih kolere. Bolnika so prepeljali v Franc-Jozefovo bolnico. Zdravniki so konstatirali, da je obolel za azijsko kolero.

Dr. Ernst pl. Leygen umrl.

Berlin, 5. oktobra. Danes popoldne ob 1. uri je umrl v Berlinu slavni zdravnik in vseučiliški profesor, Ernst pl. Leygen. Leygen je imel velike zasluge pri raziskavanju sredstev proti raku.

Egipčanski kediv odstopi.

Pariz, 5. oktobra. Pariški listi poročajo, da odstopi egipčanski kediv Adbas Hilmi paša, v najkrajšem času, ker ne more več prenašati angleškega tutorstva. Izselil se bo za stalno v Carigrad.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Izvrsten brinjevec

ima 137/4-7

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

Modni luster ali raglan za gospode K 25.— brez konkurence samo v angleškem skladišču oblek O. Bernatovič. 290/10-5

Pouk italijansko, francoščine in nemščine. Šibenik, Šelenburgova ulica št. 6, I. nadst. 3/3

Gospodična, ki ima veselje se učiti fotografirati, tudi proti majhni plači se takoj sprejme. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 308/2-2

Specerijaska stleza, malo rabljena, se radi prostora ceno proda. Več pove Vid Bratovž, Sv. Jakoba nabrežje št. 19-25. 303/2-2

Meblovana mesečna soba se takoj odda. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 304/2-2

Kolo s tremi kolesi, za hitro prevažanje blaga, posebno pripravno za peke, se ceno proda; in decimalna tehnična. — Poizve se v prekajevalnici Stari trg št. 19. 307/3-2

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno proda Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 6-19

Kontoristinja z daljšo prakso, želi premeniti službo. Naslov A. J. pošto ležeče Ljubljana.

Zahvala.

Dr. Gregor in Milena Žerjav se iskreno zahvalujeta vsem, ki so jim ob priliki prerane izgube ljubljene hčerke

VIDE

izrazili svoje sožalje, posebej pa še darovalcem krasnih vencev. Srčna hvala.

Postojna, 5. oktobra 1910.

Helena Pajnič naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Danice in Silvice ter ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nje soprog, oziroma oče, sin, brat in svak, gospod

JOSIP PAJNIČ

imejtelj potovalne pisarne

danes popoldne ob pol 3. po kratki mučni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega bo v četrtek dne 6. oktobra ob 3. popoldne iz hiše žalosti na Bleiweisovi cesti št. 3 na pokopališče v Dravljah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Dragaega rajnika priporočam v blag spomin.

Ljubljana, 4. oktobra 1910.

Prvi slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Sodnijska ulica št. 3

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Český hostinec v Terstu

Alla Meridionale

Češka gostilna v Trstu

ZALOGA IN IZDELOVANJE OBLEK PO MERI :

LJUBLJANA DVORNI TRG 3

A. KUNC

Poskusite zajamčeno pristni kraški zdravilni brinjevec.

Pošilja po poštnem povzetju v vsaki množini od 1 litra naprej

MILAN ŽNIDERŠIČ, Matenjavas, Prestranek.

?	I	?	Najboljša ura	?	I	?
I	K	O		sedanjosti:	I	K
?	O	?	zлата, srebrna, tula,		?	O
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri						
H. SUTTNER						
Ljubljana, Mestni trg.						
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!						
?	I	?	Tovarniška varstvena znamka:	?	I	?
I	K	O		„IKO“	I	K
?	O	?			?	O

Učenka

v starosti od 14 let naprej, večša slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v manufakturno trgovino pri tvrdki N. Küssel v Novem mestu.

Učenca

s primerno šolsko naobrazbo sprejme takoj
A. SUŠNIK
trgovina s špecerijo in železnino, Ljubljana, Zaloška cesta.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!
Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“ ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU
urar in trgovec, Ljubljana

Delničar in zastopnik švicarskih tovar „Union“ v Bielu in Genovi.
Uhani, prstani, briljanti.
8/10-1

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišeženi izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gračičeva št. 1.)

Prva, najstarejša, največja in odna domača trdka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcen. izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodno zame. — 10letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvorac in komorne trdke Czapka, Köstler, Stelzhammer, Hösl & Heitzman, Manborg, Horugel i. dr.

opravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen.

Variete-Kinematograf

Cine-Hall-Mondial

v notelu „Union“.

V sredo 5. in v četrtek 6. oktobra 1910 prva teatralna variete-predstava

Prizor traja 2 in pol ure. Začetek točno ob 8. zvečer.

Svečanostni spored:

I. del: Jezdarnica. Po naravi. — Moderni bioskop. Fantazija. — Zadnji ubeg. Najžalostnejša drama v življenju. Najnovejša. — Osveta strežajev. Komično. — Pogreb v Klini. Naravni posnetek. — Rieatto. Žalostna drama. — Okradeni tat. Jako komično. — ODMOR.

II. del: Veliki umetniški odlomek iz varietea. III. del: Muha. Najzanimivejši naravni posnetek. — Milan. Naravni posnetek. Najlepša krajinska slika. — Med ljubezljivo in sovraštvom. Strašna drama delovodje odlikovane hiše The Vitagraph di New York.

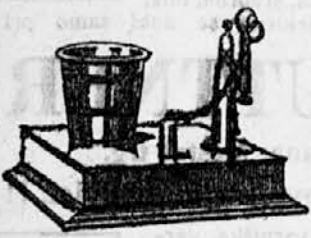
Ob koncu prizora bo še velika komična predstava l' Ordinanza. Novost! Jako komična točka, ki vzbudi mnogo smeha.

Navadne cene so: I. pridržani prostori brez razlike po 1 K; II. prostori v dvorani brez razlike po 60 vin. Prostori na galeriji brez razlike po 30 vin. Prostori na galeriji za dečke in vojake 20 vin.

Vsak drugi večer nov spored. — Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Ravnateljstvo.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.
 Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavratiji in kavarnarji izjemne cene.

Kupujte „JUTRO“!

Model 1910.
 Edino zastopstvo znamke

Kinta
 je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.
 Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.
 - Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
 Dunajska cesta šte. 9.
 - - - Ceniki na željo brezplačno. - - -

Vinski trgovci, pozor!

Odda se takoj lepa prostorna, okrog 25 m dolga, hladna vinska klet na Zaloški cesti, kakoršnih je malo dobiti. Klet je 5 minut oddaljena od užitinske meje (transito) ter je praktična zveza z električno železnico. Za transport sodov izven kleti pa je preskrbljena jako praktična vpenjača. Istotam se odda tudi transito skladišče in več lepih stanovanj. Vpraša se pri H. Privšek, trgovcu na Friškovecu, Ljubljana.

V Ljubljani
 največja izbira
damskih klobukov
 po znano najnižjih cenah v
modnem salonu
A. VIVOD-MOZETIČ
 Stari trg šte. 21.

Sprejemajo se vsa popravila.
 Pošilja se tudi na izbero.

Slovinci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Špecialisti za nepremočljive lovske in turisticke čevlje.
 Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila.
 Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom.	oblek	za gospode . . .	od K 8.— naprej
" 2.000 "	"	" dečke . . .	" " 6.— "
" 2.000 "	"	" otroke . . .	" " 4.— "
" 1.000 "	posameznih hlač	" gospode . . .	" " 4.— "
" 5.000 "	pelerin iz velblodje dlake	" " . . .	" " 6.— "
" 1.500 "	površnikov, raglanov in zimskih sukenj		
" 500 "	posameznih modnih telovnikov	" " . . .	" " 3.— "
" 18.000 "	konfekcije za dame in deklince kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.		

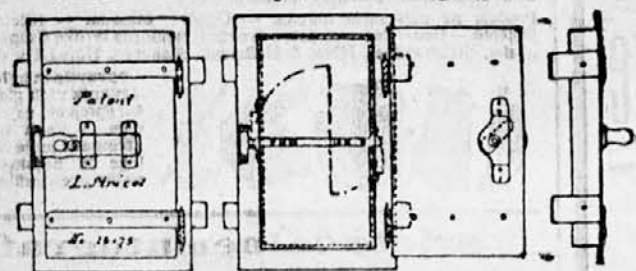
Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Dr. E. Šlajmer
 ne ordinira do 25. oktobra 1910.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo patentna

dimniška dvojnata vrata
 s trojnati proti ognju varnim zatvorom.

(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno priznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistrat ljubljanski priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar Kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrčki Avg. Žabkar.
 Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave
 Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Vsak petek in posten dan morske ribe
 se dobe v delikatesni trgovini
ANTON STACUL.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
 Delniška glavica K 5,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 450.000.
 Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča
 promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.
 Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih
4 1/2 %.

Tovarna vozov

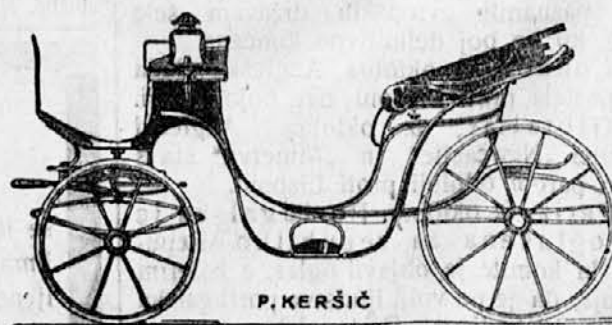
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
 Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.